

Universitätsbibliothek Paderborn

**De contritionis veritate aureum opus Fratris Joa[n]nis
Viualdi de Monte regali. ordinis fratrum predicatoru[m]
sacre pagine professoris**

Vivaldus, Joannes Ludovicus

[Augsburg], 1518

VD16 V 1772

Serpens renouat[ur]: Sic p[un]ctor p[er] [con]tritione[m].

urn:nbn:de:hbz:466:1-30734

De renouatōe serpētis Fo. XVIII.

par⁹ ē:nā si ille q̄ p̄tēr⁹ ē mīseri nollet:rogares vt velle:t p̄tēr⁹ mīseri b̄siderat. sō
sīq̄s offēdit rogādō n̄ b̄sinat. Liceat p̄fiteri cui peccare nō līcuit. Liceat petere
veniā cui n̄ līcuit h̄ere culpā. Indulgētiā postulet q̄ mādata p̄tēp̄st. Geniaz
optet q̄ leg⁹ iusta d̄spēxit. Lōfessio reddat q̄d p̄tēm d̄straxerat. Luret p̄nia q̄d
delictoꝝ macta sordidauit. Serpētinū vir⁹ satisfactōis atidoto recuret. Pcoꝝ
venia p̄cū istātia sp̄ellaſt vt dñz quē nob̄ d̄licta fecerat tracūdū:reddat obseq̄a
dīg placatū:z q̄ a nob̄ fuerat p̄tēs offens⁹ fessiōe nob̄ mīscors reddat z p̄tē.
hec L̄bry. P̄z itaq; ex dīct⁹ d̄ decē p̄petatib⁹ cerut:q̄ i hōie p̄rito iuentri dñt.

Serpens renouat: Sic p̄tēr⁹ p̄ p̄tētōne.

Emū p̄tēr⁹ exēplo kp̄tēs excitat ad recognitōne sui. Ad maiore autem
cūsidentiā cōsiderandū est fm̄ Istd. in. xij. li. ery. c. iij. q̄ serpētiū tot sūt Tot sūt
venena q̄t ḡna:tot p̄nties q̄t sp̄es:tot dolores q̄t colores h̄ntur. Et d̄r serpentū
kp̄tēs a serpo serpis serpsi. Est at kp̄tē latenter icedere vel vētre repere:sō serpēs venēa q̄t
nomē accepit:qz occulēt accessib⁹ p̄pit nō apt⁹ passib⁹:z squamaz mīnūtissimis genera.
nīsib⁹ repit. Est ligit kp̄tē vt tradit. Istd. vbl̄ s. astut⁹ valde:z cūcta aiantia q̄
dā vīuacitatem sens⁹ excellit. Idētēco n̄ mix̄ s̄ p̄ os p̄tār̄ d̄r nob̄. Estote p̄tēr⁹ sic
ser. Dat. x. c. Etiā Ben. iij. c. d̄r. q̄ kp̄tē erat callidior cūcta aiantib⁹ t̄re q̄ fece⁹
rat dñs. Et q̄uis kp̄tē dicat callid⁹ s̄ue prudēt⁹ p̄f astutia diaboli q̄ illo age
bat dolū:vt expōit b. Tho. in. ij. ij. q. clxv. ar. ij. ad. iij. arg. t̄n etiā intelligi p̄tē de
vīuacitatem sens⁹ respectu alioꝝ aiantiū:vt dēm̄ ē. Et sō prudētia v̄l̄ astutia ser
p̄tē in pl̄ib⁹ oñdit. Nā s̄t q̄ dicūt vt Istd. q̄ kp̄tē gustu fenicli depōit senectu⁹
rē. Parit̄ kp̄tē prudētia oñdit teste Hiero. in epl̄a ad p̄sidiū diaconē:qz añ h̄pē
mē circa se colligit segetes vt ill̄ esca p̄beat. Autē. qz testat q̄ serpētes d̄ cauer
nīs suis post hyemē egrediētes fricat ocl̄os suos sup feniclm̄ vt illūinenſ. Au
gu. p̄o in explanatōe psal. xl ix. sup illo p̄bo: Acuert̄ linguas suas sic kp̄tētes. d̄t
sic. In kp̄tē maria astutia ē z dol⁹ nocēdi. Proptea etiā serpēt. nō eiyl̄ pedes
bz vt ei⁹ vestigia cū venit audian̄:in et⁹ itiner eyelut lenis e ract⁹ / z n̄ ē rect⁹
ita q̄ kp̄tētes repūt̄ z kp̄tē ad nocēdū/h̄ntes occultū venenū z sb̄leni p̄tactu. hec
Aug. Silraspis kp̄tē ē astuta valde:q̄ teste Istd. in. xij. li. ery. c. iij. ne audiat in
ētatorē:vnā aurē i trā p̄mit:alterā cauda obturat z operit. at q̄ ita voces illy
las magicas si audīs:n̄ exēt d̄ cauerna ad incantatē. Idē d̄ Aug. in expl. psal.
lvij. Hinc dauid in eodē p̄s. ate: Furor ill̄ bz silētudinē kp̄tēs: sic aspidis surdez
obturat̄ aures suas. Astutia qz oñdit serpēt̄ dū rotū corp⁹ obijcit p̄ capite ve
bz Istd. vbl̄ s. Et sic ait Hiero. ad p̄sidiū diaconē. Serpēt̄ caput suū celat:qñ p̄
cutif vbl̄ scit et mortē suā. Itēt̄ Hiero. sup Dat. x. c. explanās illud: Estote
p̄tēr⁹ sic ser. z simpli. sic colū. d̄t sic. Serpēt̄ astutia ponit̄ in exēp̄ū q̄t toro cor⁹
pore occultat caput:z ill̄o in q̄ vita ē p̄tegit. Itat nos toro p̄tēlo cor⁹ p̄tēs caput
nostrū q̄ ch̄is est custodiam⁹. Simplicitas colubay ex sp̄ūsc̄i sp̄k̄ demōstrat.
Vñ z Apls d̄t: Malicia p̄uuli estor. Hec Hier. Et q̄ p̄z q̄nta sit astutia ser
p̄tēs q̄ torū corp⁹ obijcit p̄ capite: id si kp̄tē caput cū duob⁹ euaserit dīḡt̄ n̄s
h̄lomīn⁹ vīl̄t̄:teste plinio. Sz si h̄ ver sit nescio. h̄ sc̄o q̄ magn⁹ Alb. in pleris
q̄ loc⁹ d̄r Plinii mīta falsissima dīsse:vt p̄z i. xxij. li. d̄ aīal. vbl̄ Alb. loq̄ de Plinii
aue q̄ d̄r ardea:sl̄ etiā in mīt̄s alīs loc⁹ ip̄probat eū. Plerūq; ēt d̄r Alb. se oppo
stū. pbasse eoy q̄ Plini⁹ scribit. Sz cūctis omīssis dīcim⁹ put a diuersi colle
gl̄m⁹ autorib⁹ q̄ naturas rex diligēti⁹ indagarūt. Serpēt̄ astutia ac prudētia
sua sic renouat: Lū fuerit morbo v̄l̄senio quat⁹ caliganſ ocli el⁹. Et cū vult̄
fieri nouus. Primo. xl. dieb⁹ ac noctib⁹ abstinet a cibo donec cutis relaxet: in eo
Sēdo herbā q̄ndā amarissimā cōedit q̄ puocat ad vomitā:vt sic h̄uores putris
dos ac vīrulētos euomat. Tertio i aqua se torū imergit vt cut̄ aspa mollificet
Quarto foramē v̄l̄ scissurā angustā q̄rit̄ inde se yhemē agustat ac corpe cō
trīb̄at: cōdē vīl̄ē scissurā v̄l̄ foramē igred it z ātiquā pellē iesp̄les a capite se
Serpēt̄ renouat z quō.

Sedm̄ dubium de

excusando depōit. sicc⁹ reassumit vires: acumē vis⁹ et appetitu cōedēdī. De hac renouatōe spēt⁹ diu⁹ Hier. ad p̄sid. diaco. ita scribit. Anguis qn̄ senuerit pdit aspectū: et si voluerit redire ad iuuētū: ieiunat. xl. dieb⁹ ut relaxet pell⁹ ei⁹: et sic agustū foramē inqrit ut dū nūt̄ exire ide pelle senectus dimittat. hec Hie ro. Moralr. Aia peccatrix morbo p̄cōp̄ ḡuara qdāmō senescit: sō ut ad grāz reuertat exēplo spēt⁹ dō p̄mo p̄ abstia carnē suā domare: qz tāte vtrū ē abstia ieiunij: teste amb⁹. vt si spēt⁹ sputū hois ieiuni ḡuastauerit moris. Idcirco si spu to suo fesun⁹ hō frenū inffic̄ spētē: qnto mag⁹ ieiunio inffic̄ spū ale. Scđo expedit ut amaritudinē vere p̄tritōis assumat: qz sola p̄tritio facit felleos hūores p̄cōp̄ cuomere. Tertio p̄tōr in aquā more spēt⁹ immēgit: qn̄ ex recordatiōe xp̄ie inīqtas ingemiscit et resoluit in lamēt⁹: et inde fluū lachryme q̄ duriclat⁹ Restitu⁹ cordis humectat. Quarto p̄ artū foramē ingredit aia qn̄ ad lacrim⁹ confessionis tō ē diff. accedit et debitā restitutiōne q̄ est ps iusticie pficit. Sicq̄ aia rōnat⁹ ad iuuētū ellis.

tutē noue vite tota reintegrat. ad istā renouationē iuuētū mō p̄locutohortatur nos Paul⁹ apls in cplā ad Eph. iiij. c. ita dicens. Renouamini aut̄ spiritu mētis v̄e et induire nouū hoīem q̄ fm̄ dēū creatus est in iusticia et letitiae vel ritat⁹. q. d. q̄uis hō q̄tū ad naturā sensitūa ex pcessu etat⁹ tēdat ad corruptiōnē: qz oē cōpositū ex cōtrarijs necesse est corrūpi: atq̄ natura intellectua aierō nālrenouari pōt p̄ sui recognitionē ac p̄cōp̄ discussiōne vt dixim⁹. Jō. Paul⁹ ii. ad Eoī. iiij. ca. ait. Licetq̄s q̄ foris est n̄ hō corrūpat: tñ is q̄ int̄ est renouat⁹ de die in dīc. Hec de aqla/ceruo ac spētē p̄ recreationē sitētis ac languentis aie dicta sufficiāt. Et sic patet ex omniib⁹ sup̄ dīc⁹ qualr adverā cōtritionē req̄rit vna diligēs examinatio vel discussiō p̄cōp̄. Et q̄ tal⁹ examinatio est potissimū remediū in adq̄sitiōe cōtritōis. Et q̄ ipsa dicit origo: Ianua: p̄ncipii: ac fundamētū vere penitūdinis: et p̄ cōseq̄ns patet resolutio p̄mē questionis.

Questio scđo in q̄ agit de mō q̄ obfuarit dō in discussiōe / vel examinatione p̄cōp̄ mortalib⁹. Et qualr tal⁹ discussiō fieri dō ardēter ex toto corde: et diligēter q̄ ad oia p̄cōp̄ ḡuana: atq̄ integralr q̄ ad p̄cōp̄ circūstātias. Tradunt etiā regule valde utiles et pulchra documēta ad discernendū grauitatē p̄cōp̄.

De mō
q̄ obfuarit
dōz i era
miatione
peccator⁹

S' Ecūdo loco mōra fuit questio

Lū em discussiō illa vel examinatio de p̄tis que est p̄patoria ad contritionē fieri debet de omnib⁹ p̄tis mortalib⁹. Jō pro recreatione languētis anie querit. quō aut qualr vel q̄s modus a penitēte obfuarit dō in tali examinatione vt ad verā cōtritionē puenire valcat. Pro solutiōe hui⁹ de uotissime questiōis occurrit yba doctoris Amb. q̄ pertractās illō Lān. ii. ca. Introduxit me rex in cellā vinariā: et ordinavit in me chartatē/ dt sic: Peccat q̄ p̄postere agit: Nā scire qd facias et nescire ordinē faciēdi nō ē p̄fecte cogbitio nis: ordinis nāq̄ ignorantia cōturbat meritorū formā. Hec Amb. Ut ḡ debili tus modus et ordo seruerit in hac tā meritoria discussione p̄cōp̄ ab eo q̄ veram querit p̄ficere p̄niam: dīclm⁹ q̄ ois p̄tōr debet se vero cordis examine intima cordis sui discutere ac seipm̄ recognoscere: exēplo illī⁹ q̄ intrās domū obscurā ac tenebrosam: nō statim vident ea q̄ in illa sunt nīl q̄escat et moref aliquid uluz. Sicut parit hō p̄tōr q̄ oclōs ment⁹ sue reflectit sup̄ tenebrosam p̄sciam suaq̄ nō pōt in momēto singula recognoscere nīl gradatim ac diligēter p̄tā sua inq̄rat vel discutiat oia rememorādo. In q̄ discussione tria obfuarare debet.

Primo vt fiat ardēter ex toto corde

Scđo diligēter/ q̄ ad oia p̄cōp̄ genera

Tertio integralr/ q̄ ad p̄cōp̄ circūstātias.

Cōtritio Expedit igit̄ p̄move peccatrix aia p̄ca sua ardent̄ recognoscet ex toto corde. Vñ